

Endavant

ORGAN DEL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

FEDERACIÓ
DEMOCRACIA
SOCIALISME

Nº 154 (Nova etapa)

Juny del 1967

SENSE DEMOCRACIA NO HI HA PROGRES SOCIAL NI EVOLUCIO VERS LA LLIBERTAT

A mesura que passen els mesos es veu clar que les afirmacions de la democràcia social catalana eren justes. La Llei orgànica no resolgué cap dels problemes que resten plantejats: no assegura l'estabilitat del país perquè deixa enlaire tots els problemes successoris sense instituir realment la participació popular en el govern dels Ajuntaments, ni molt menys de l'Estat. A tot arreu del món «la concurrència de pareceres», quan existeix i no és una farsa, s'expressa a través dels partits polítics. I quan la democràcia és autèntica el poble expressa regularment la seva voluntat a través de consultes electorals regulars, lliures i secretes, i escolleix lleialment els seus representants. Governen els que tenen majoria bo i respectant els drets de les minories, les quals controlen i fiscalitzen el poder executiu. Aquests països... pràcticament els països de l'Europa Occidental amb la lamentable excepció de Portugal i, ara, de Grècia - no tenen problemes de «successió». Per una senzilla raó: el successor és simplement el poble i és ell qui gaudeix de la plenitud de drets.

No és cap secret avui que molts dels que votaren a favor de la Llei orgànica digueren que eren partidaris d'una lenta evolució vers aquestes posicions democràtiques. Però aquesta evolució no es realitza i molts dels diaris que s'afirmaren en favor de la Llei - «Ya» «ABC» «La Vanguardia» «El Correo Catalán» per exemple - es queixen dia darrera dia i semblen afirmar en els seus comentaris difícils i plens de precaució: No és això! No és això! Les polèmiques amb els diaris

Editorial

del «Movimiento» que són els que defensen el «continuisme» són prou conegudes. Els «evolucionistes» retreuen als «immobilistes» que amb llur afany de guardar el monopoli del poder risquen de polaritzar un dia, quan Franco desapareixi, tots els problemes a la vegada: els polítics, els socials, els institucionals, els d'estructura, els interiors i els internacionals! Jo he votat que sí per no deixar precisament una Espanya explosiva als meus fills, deia un home que havia votat favorablement, però ens cal trobar unes formes d'evolució».

Aquest pensament és just però el drama és que sense democràcia no hi ha evolució. Ara inclús ja n'estant convençuts els

que foren més acèrrims partidaris de la dictadura: unes declaracions de Serrano Suñer a «La Vanguardia» ho demostren.

Val a dir que per ara les disposicions que va prenent el govern i que aproven els «Procuradores» (els quals segons el propi Serrano Suñer, tenen esperit de corifeus) no semblen indicar que es faci massa cas del que diuen els «evolucionistes». Ni les noves disposicions del Codi que limiten les ja limitades «llibertats» de la Llei de Premsa; ni sobretot les tristes discussions entorn de la Llei Religiosa que demostraren la supervivència de l'esperit inquisitorial, ni les lleis que es preparen sobre representació familiar o sobre el Consejo del Reino, o del Movimiento, indiquen que es vagin preparant «fórmulas y maneras» que permetin el poble de viure políticament i d'entrenar-se en les responsabilitats de la ciutadania, per dir-ho com ho diu l'antic president de la Junta Política de Falange.

La més important de les lleis previstes és la Llei Sindical per la senzilla raó de que és la que vol regir unes realitats vives: les que es manifestaren ja a les eleccions de jurats i enllaços i a les eleccions a les juntes socials. Les principals reivindicacions del món obrer s'expressen clarament: els sindicats obrers han d'ésser units, democràtics, independents de l'Estat i dels patrons; els seus dirigents han d'ésser elegits pels propis treballadors i no pas per «la línia política» de qualsevol partit totalitari; el dret de vaga és un dret fonamental dels assalariats; el

Segueix p. 7

Dues veus a les "Cortes"

Per primera vegada des de fa molts anys que unes veus amb accent català han fet ressonar unes quantes veritats a les «Cortes de Procuradores». El senyor Balcells és professor. No sabem quines són les seves idees polítiques i socials. Però digué una gran veritat al criticar el projecte de llei de (representació familiar): «Associacions? Sí, però que siguin vives, expressant les distints opinions que avui existeixen al país».

Es tracta, simplement, dels partits polítics que, a tot arreu del món funden la democràcia. I aquestes paraules provocaren un gran escàndol. Nosaltres volem des d'aquí dir el nostre acord.

«Les associacions actuals són delegades d'una autoritat política: el diàleg amb elles serà un «diàleg» entre el govern i els delegats del govern»: heus ací, exactament qualificada, la llei que volen aprovar els «continuistes». El senyor Balcells féu honor a la dita: la veritat la deia el rector de l'Universitat de Sala-

Segueix p. 2

Llibres comunistes sobre la guerra d'Espanya

S'han publicat recentment a Moscou una sèrie de llibres del Partit Comunista espanyol sobre la guerra d'Espanya. « Nuestra Guerra » de Lister; « Cuadernos Españoles » de Maiski; Guerra y Revolución « en España » (Vol. I i II) que vol ésser l'història oficial del P.C., i es diu « elaborada » per una comissió presidida per Dolores Ibarruri; « La formació del PSUC » per L. V. Ponamariova. Recentment, també, una revista catalana ha publicat alguns articles pretesament « històrics » dels « historiadors » Vidiella i Moix.

Es tracta de textos molt recents, escrits i editats a l'exterior, trenta anys després de la guerra, havent pogut consultar documents i interrogar testimonis. Diem-ho desseguida: són llibres i articles plens de falsedats, presoners de l'esperit totalitari que Hitler defini: « Una mentida colossal porta en ella una força que allunya tot dubte » diu el « Mein Kampf ». I encara: « La mentida més impúdica deixa sempre la seva marca, àdhuc si finalment es descoberta i reduïda al no res ». Com se sap, Stalin imità Hitler en aquest terreny i sovint l'ultrapassà, pel que es refereix a la pròpia història, a la dels seus companys de partit i de causa, a la lluita del seu poble. És natural: el totalitarisme, polític o religiós, sigui quin sigui el seu signe, intenta sempre falsejar la veritat i servir-se'n. Tard o d'hora, però, l'esperit de llibertat — política o religiosa — que és incompatible amb el dogmatisme de tota mena s'obre camí: la crisi del món comunista — o del món catòlic — confirmen que finalment la lluita per assolir la veritat és més forta que totes les Inquisicions. És el que afirmen els « lliures-pensadors » (per reprendre el vell mot que denomina una actitud eterna de l'esperit). Afirmació que finalment triomfarà.

Però, pel que es veu, aquest triomf és encara llunyà al partit comunista espanyol. Els llibres que comentem, com els articles, deformen la veritat històrica, la falsegen obertament, en funció d'un únic objectiu polític: difamar totes les altres forces democràtiques, sindicals i polítiques, catalanes, basques i espanyoles.

Cap discussió política o ideològica: tots els altres foren « traidors ».

Cap d'aquests llibres o articles discuteix la justesa o l'error d'una determinada línia política: la dels cenetistes o dels poumistes; o la ben diferent dels socialistes; o la dels representants dels partits autonomistes. Seria normal — i just — fer la crítica d'aquestes posicions contràries a les del P.C., atacant-les amb duresa si es consideren equivocades, explicar àdhuc així les derrotes i atribuir-se les victòries gràcies a la única posició justa:

la del P.C.E. Però els llibres no fan això. Amb l'esperit dogmàtic i totalitari que citàvem al començar, i del qual comencen a alliberar-se els pobles de l'Est europeu — i que, segons sembla s'ha traslladat a Xina — els comunistes espanyols semblen tenir un únic objectiu: presentar les forces populars com tarades des de l'origen i denunciar-les com impures i traidores. Totes elles segons aquests llibres enganyaven conscientment el poble, cercaven traïr-lo i volien la seva capitulació.

Centenars de citacions podrien il·lustrar això que diem. Si « las posiciones archirreaccionarias » dels cenetistes i poumistes « favorables de hecho a la victoria de Franco se encubrian con el verbalismo revolucionario » per enganyar millor el poble, són denunciades a cada capítol — els socialistes no surten naturalment més

Vé p. 1

Dues veus a les " Cortes "

manca. Però aquesta veritat no plau a la majoria dels actuals Procuradores perquè l'únic que cerquen és simplement « continuar ».

Pel que fa al senyor Udina Martorell sabem que és un home de dretes i les seves idees són molt distintes de les nostres sobre el « Movimiento » i sobre gairabé totes les coses d'aquest món... i de l'altre. Raó de més per dir que celebrem que hagi afirmat també a les « Cortes » unes quantes veritats que tampoc agradaren gaire. El « Movimiento » que s'intenta bastir — digué — vol conservar les seves « Juntas de mando » que no altra cosa són els « Consejos Provinciales y Locales »: són instruments que converteixen el « Movimiento » en una mordassa de l'opinió ». Exacte.

La mordassa, per altra banda, intentà desseguida fer callar el senyor Udina. És normal: es diguin com es diguin; partits, lligues o « movimientos », els partits únics són partits únics i la missió dels partits únics és amordassar els que no pensen com ells; amordassar els que voldrien que hi hagués llibertat i eleccions lliures, provincials, locals i nacionals. I finalment, obtenir l'unanimitat en les votacions.

Rosa Luxemburg, que no té res a veure amb les idees del senyor Udina digué, discutint amb Lenin, una veritat com un temple: « La llibertat és sempre la llibertat dels que no pensen com el govern ». I aquesta llibertat només pot garantir-la un règim de democràcia basat en associacions polítiques responsables que presentaran els candidats perquè el poble els escollixi. Ja ho veurà el senyor Udina. I és ben segur que ho veurà pel millor benestar de Catalunya i d'Espanya.

ben parats: « Caballero entorpecía las tareas urgentísimas de crear la dirección única y responsable de la guerra... « alenataba los planes aventureros de los anarquistas encaminados a liquidar la República y el Frente Popular »: Prieto « menospreció la iniciativa creadora y revolucionaria de las masas » i, naturalmente, « no era socialista ». Tot és per l'estil. Per Maiski: « la desfeta tingué dues causes: la primera « que el espíritu derrotista se hizo cada día más fuerte entre los socialistas, anarquistas y republicanos de izquierda ». La segona, internacional, és l'actitud dels treballadors anglesos: « Los laboristas ingleses son los principales responsables de que la vergonzosa farsa del Comité de No-intervención durase dos años más ». Els treballistes anglesos, com se sap, no eren al poder durant la nostra guerra, i denunciaren la no-intervenció al Congrés del Partit. L'U.R.S.S., en canvi, on regnava el P.C. adherí al famós Comitè i en formà part fins al final).

Es però en relació a Catalunya que voldriem fer sentir la nostra indignació per determinades afirmacions. Maiski ens explica el que pensa de Catalunya i de la Generalitat. La Generalitat « puso de manifiesto aquellos días tempestuosos su más completa insolencia » sense naturalment donar altra argument que « las facilidades dadas a las abigarradas filas anarco-sindicalistas y trotskistas » les quals « para disimular su labor de espionaje en favor de Franco gritaban más fuerte que nadie en defensa de la independencia de Cataluña... ». Aquest marxista representant d'un país que es diu federatiu expedia així el plantejament dels problemes nacionals durant la nostra guerra. Pel que fa als bascs: « El gobierno basco se comportó cobardemente facilitando el avance de los fascistas ».

Que té d'estrany que la famosa comissió del P.C. que ha « elaborado » aquesta « història » de la guerra d'Espanya digui també: « El maridage FAI-Casanovas condujo en Cataluña a una situación difícil. La Generalidad se aduenó de una serie de funciones que correspondían al gobierno de Madrid y que sobretodo en tiempo de guerra tenían que estar centralizadas ». L'objectiu de Casanovas i de la CNT és el mateix: « situar Cataluña en la órbita del imperialismo francés y obtener por este camino una paz separada con Franco... ».

Que té d'estrany també que « l'historiador » Moix, que es prestà a ésser ministre de Negrin després de la dimissió dels ministres catalans i bascs doni la següent versió de la crisi: « Quan per l'Agost del 1938 els partits nacionalistes catalans i el P.N.B., junt amb Prieto, Besteiro i altres capituladors retiraren els seus ministres

Segueix p 7

“La mentida més impúdica deixa sempre la seva marca”
de « Mein Kampf »

Declaració del Moviment Socialista de Catalunya

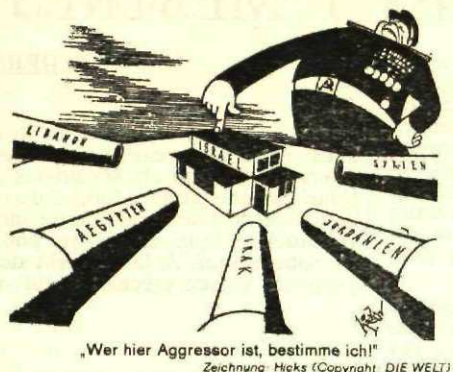
Davant l'agressió contra el poble d'Israel, el Moviment Socialista de Catalunya ha expressat als partits socialistes d'aquest poble, MAPAI i MAPAM, la total solidaritat dels socialistes catalans. Igualment ha enviat un missatge d'adhesió a la gran Central Sindical d'Israel, l'Histadruth.

El Moviment Socialista de Catalunya condemna l'agressió contra un poble que és un autèntic exemple de democràcia i de socialisme, i denuncia la política internacional dels anomenats comunistes que ha encoratjat l'agressió. La pau dels pobles i la llibertat dels homes exigeixen una política clara d'afirmacions democràtiques i una conducta internacional que s'atingui a aquestes afirmacions; les aliances amb règims totalitaris porten finalment a la guerra. Munich i el pacte germano-soviètic demostren aquesta gran veritat.

El Moviment Socialista de Catalunya al costat dels partits socialistes d'Europa i de l'Internacional Socialista defensa una política de pau, de defensa del dret d'Israel a viure i a progressar, agermanat als pobles àrabs, deslliurats del feudalisme i de les dictadures que els exploten. Els socialistes i demòcrates de Catalunya estan, avui com sempre, al costat del Poble d'Israel.

El C.E. del M.S. de C.

Barcelona, Juny del 1967.

„Wer hier Aggressor ist, bestimme ich!“
Zeichnung: Hicks (Copyright: DIE WELT)

UN LLIBRE DE PERE FOIX

MANUEL SERRA I MORET

PRESENTACIO DE LA BIOGRAFIA

En el període de consolidació del moviment catalanista i d'àmplia organització de les forces obreres de Catalunya, Manuel Serra i Moret fou una figura important que va influir, més del que en general es creu, en la política catalana; hi va contribuir sobretot, en l'afaiçament de la Catalunya autònoma. Va ser un dels clarividents que va saber conciliar les aspiracions nacionals amb les reivindicacions obreres. Durant unes dècades va ser molt estesa entre les masses de treballadors de Catalunya la creença que el nacionalisme català era una força oposada als interessos de la classe obrera. El fet que en les primeres manifestacions serioses del catalanisme polític els interessos patriòtics fossin defensats conjuntament amb certs interessos econòmics del país — no necessàriament de classe —, per la burgesia, va facilitar als agents del govern central i centralista expandir i fer arrelar entre els treballadors catalans aquella creença errònia. La majoria dels dirigents obrers sabien molt bé que el catalanisme no és incompatible amb la revolució social, però van considerar, en general, que no els esqueia aclarir aquesta qüestió; que la tasca més urgent i necessària era la de les millores socials i que assenyalar dos objectius diferents podria desviar l'atenció de les masses de l'objectiu que consideraven més important; que calia simplificar.

350 pàgines. Imprès en paper Lito Jackson Marfil. Coberta a colors. 25 il·lustracions. Preu: M/m \$ 45.00. Dòlars 3.70.

Editores Mexicanos Unidos, S.A. González Obregón, 5-B. México 1, D. F.

Manuel Serra i Moret, seguint el camí assenyalat pels precursors, com el lector veurà en aquesta documentada i raonada biografia de Pere Foix, va conciliar els anhels patriòtics amb les reivindicacions socials, i ho féu entendre no sols a amplis sectors de la classe obrera sinó també a certs grups de la burgesia, de la qual ell procedia. I ho féu entendre, no sols amb la lucidesa de les

seves teories, sinó, sobretot, d'una manera pràctica, en la seva gestió a l'Alcaldia de Pineda — que es recorda encara avui, com una gestió modelica —, a la Conselleria d'Economia i Treball de la Generalitat i, durant la guerra, a la Presidència del Consell d'Economia de Catalunya. Hauria estat lamentable que la tasca exemplar i fructífera de Serra i Moret quedés oblidada i per tant ignorada de les generacions futures, a les quals pot servir d'estímul i de model. Pere Foix ha evitat aquest perill en aplegar, en una tasca pacient i minuciosa, una informació avui abundant però dispersa, que anys a venir hauria estat difícil de reunir. En la seva biografia de Manuel Serra i Moret, Pere Foix presenta no sols la figura i l'obra d'aquest català eminent, sinó el fons polític de Catalunya en què aquella figura i aquella obra van resultar pertinents. Per a les generacions de la Guerra dels Tres Anys, aquest nou llibre de Pere Foix serà un recordatori útil; per a les generacions joves pot ser la revelació d'un home que va lluitar i es va sacrificar per elles, perquè aqueixes generacions — encara no nascudes en els moments en què Serra i Moret lluitava — no haguessin de patir les injustícies que el van revoltar i el van induir a arrengrer-se amb la classe obrera.

Vicenç Riera Llorca.

Any darrera any les veus d'alarma s'expressen a la premsa de Barcelona, malgrat les limitacions de la situació; s'expressen àdhuc als organismes oficials sense que, per ara, s'apunti una solució.

Referent al curs 1966-1967 — que ha d'acabar el proper mes de Juliol — s'havia anunciat un dèficit escolar que atenyia, a Barcelona-Ciutat, la xifra aclaparadora de 43.227 infants sense escola de cap classe, ni oficial, ni privada. Més. S'havien pogut escolaritzar els 355.377 infants que estaven «apuntats» únicament gràcies a l'autorització de matricular quaranta nens per classe, la qual cosa equival a fer molt difícil el treball pedagògic. Per a fer-se en bones condicions una classe no ha de tenir més de trenta alumnes, i per mica que sigui possible, 25 alumnes són la xifra òptima.

Aquesta situació lamentable no s'ha resolt naturalment en un any i res no ens porta a creure que pugui resoldre's en els anys vinents, durant els quals, al contrari, pot encara empitjorar si no saben prendre's mesura imprescindibles. En efecte, segons les darreres declaracions oficials hi ha a tot Espanya prop de 400.000 nens sense escola primària de cap classe (declaracions del senyor Tena Artigas, director general d'ensenyament primari). Per eixugar aquest dèficit eren necessàries 14.000 aules noves que devien construir-se en un temps molt ràpid si no volíem trobar-nos alhora, amb els grandiosos problemes de construccions per l'ensenyament secundari i tècnic, també molt deficitaris.

En tres anys, durant el primer Pla de desenvolupament, només s'han construït, però, 5.575 aules. Ara bé, la creixença vegetativa regular al nostre país fa que l'augment normal sigui cada any de més de 40.000 infants en edat escolar. Per escolaritzar aquests nens es necessiten ja 1.300 aules per any, és a dir un mínim de 3.900

EL GRAN PROBLEMA ESCOLES I MESTRES PER A TOTS ELS INFANTS

PER JOSEP PALLACH

en tres anys. Com que només se n'han construït 1.600 més de les necessàries per acabar l'augment normal, és fàcil de veure que el dèficit escolar s'arrossegarà almenys fins a l'any 1990... sense comptar naturalment, amb el que dèiem dels altres ordres d'ensenyament ni amb la necessitat de reparar o de reconstruir prop de 15.000 aules actualment en servei i que no reuneixen les condicions adequades.

Sense comptar també que, com hem dit altres vegades, costa més de fer un mestre que una escola i que el problema del dèficit de mestres i professors no estarà resolt mentre continuïn els salaris massa baixos.

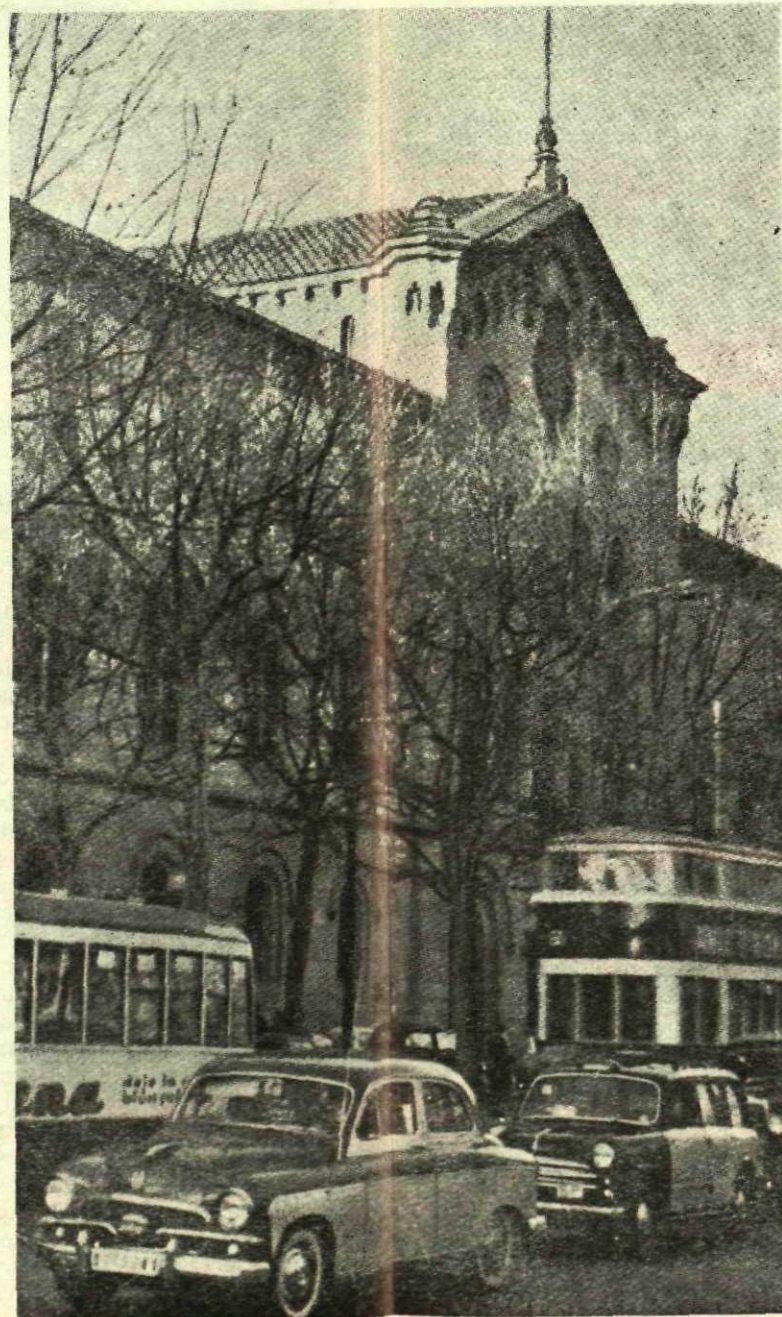
Però això no és tot pels barcelonins. En realitat aquest dèficit general es concentra cada any un xic més a algunes ciutats de l'Estat espanyol, i un dels principals llocs de concentració és Barcelona. Cada any, en efecte, prop de 70.000 nens en edat escolar es desplacen — en emigració interior — del camp a les ciutats. La gran majoria d'aquests, quan arriben no troben lloc a l'escola. Un gran nombre, difícil de fixar, venen a Barcelona i accentuen així la trista situació descrita ja: milers de nens viuen a les barriades barcelonines sense que la Ciutat hagi sabut crear els llocs per acollir-los i donar-los la formació intel·lectual i moral que necessiten.

L'esforç col·lectiu exigeix democràcia. Els ciutadans han d'intervenir.

El gran problema que ens planteja

aquesta situació ens afecte a tots els ciutadans. Hem de cercar-hi una solució i ens interessa dir que els socialistes som partidaris d'un gran esforç col·lectiu, que deurà ésser portat a bon terme per les Institucions que el nostre poble haurà de saber crear. A la majoria dels països europeus és, en efecte, l'Estat o les Ins-

titucions oficials les que s'encarreguen d'aquest esforç. A molts països les Institucions Municipals, Provincials o Regionals, hi participen activament, i a vegades, són les úniques responsables de la gestió. En altres països hi ha múltiples iniciatives privades — laiques o religioses — que saben també fer-se càrrec del seu

deure.

Què hem de fer ara nosaltres per complir amb el nostre deure? Què podem fer? Deixant de costat el compromís de l'acció ciutadana cal preguntar-nos; és possible fer quelcom més que sigui actual i modifiqui ja la realitat escolar, encara que sigui per començar d'una manera limitada?

Mentre l'Estat espanyol, amb els seus plans de desenvolupament, segons el senyor Tena, no aconsegueix eixugar el dèficit general i molt menys el de determinades zones industrials, l'Ajuntament de Barcelona acaba de desistir-se de les Escoles de la Ciutat les quals, d'abans de 1914, havien creat una magnífica tradició pedagògica i les traspassa a l'Estat. Podem fer quelcom nosaltres els ciutadans per contestar aquesta mena de repte grandios que, si no és vençut, ha de tenir dintre uns anys conseqüències tràgiques per la vida moral i material de la nostra col·lectivitat?

En aquest terreny, com en tant d'altres, la resposta és la següent: es tracta d'una qüestió de democràcia social i política, de participació popular al govern del país. Cal que els homes i les dones de casa nostra comprenguin que les escoles (o els hospitals o els allotjaments) no ens els fan els governants, com si fessin un favor o donessin una almoïna. Cal que comprenguem tots plegats que governar vol dir, entre altres coses, fer escoles, allotjaments i hospitals. I que per això el poble ha d'escollir els governants i fiscalitzar llur tasca, les entrades i les despeses, car és amb diners del poble i de ningú més que es fan aquestes coses.

Israel, democràcia socialista

En el moment d'escriure aquest curt comentari expressem una esperança: que quan es publiqui s'hagi aturat el drama tràgic que covava fa anys i ha esclatat ara.

Una certesa també: Israel té dret a existir. Aquest poble que sembla destinat al sacrifici té dret a una existència nacional que hauria d'ésser fraternal amb els veïns.

Una afirmació: l'Israel dels Kibboutz, de l'Histadruth, de les grans empreses socialitzades, de la conquesta del desert, és un dels elements capaços de transformar les estructures i les mentalitats del Mitjà Orient.

I una hipòtesis: no és per això, precisament, que els dictadors àrabs drecen els seus pobles contra els «jueus» cercant fer-los oblidar la pròpia misèria i el propi retràs?

El joc de les grans puïxances internacionals ha contribuït a desencadenar el conflicte. La U.R.S.S. — aliada de Nasser, dels reietons i cabdills musulmans — ha trobat un bon terreny per «compensar»

Una acció col·lectiva és possible?

Entretant, però, hem de dir-nos també que les grans coses que s'han fet en el nostre país en el terreny econòmic, social, cultural, no han necessitat mai l'ajuda de l'Estat, per començar a existir i a afirmar-se. I que són obres col·lectives, però no estatals, les que han guanyat autèntiques batalles en el camp de la cultura catalana, i espanyola, tant en el terreny de l'educació popular com en el de l'autèntica formació universitària.

Es possible avui de començar aquestes tasques? Es just esperar a transformar l'estat abans de començar la feina? La resposta que alguns han donat a les enquestes universitàries, insistint en la «necessària universitat estatal» — a Espanya sovint oficina per a repartir diplomes — indica que potser l'experiència de l'Universitat Autònoma no és prou coneguda de molts joves universitaris. Igualment diriem per l'Institut d'Estudis Catalans o per l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, o en el pla que ens interessa ara, de l'Ateneu Enciclopèdic, o dels centenars de centres culturals que a totes les comarques foren els autèntics fogars de cultura...

No diem que res d'això sigui fàcil. No ho fou tampoc pels que ho iniciaren en altres temps. En principi avui legalment qualsevol persona pot fundar una escola al nostre país, si té determinats títols i demana determinats permisos — entre els quals figura encara el del capellà — del poble. Això és el que hi ha. Bo i insistint en l'esforç cívic i en la necessitat de reforçar l'acció ciutadana, és evident que l'acció col·lectiva també pot esmerçar-se avui: un lloc vacant ha d'ésser sovint ocupat per la decisió col·lectiva. Es tracta de voler-ho, de posar-hi el coll, d'emprendre tots plegats l'obra de formació i d'educació popular que és l'autèntic imperatiu del temps present.

«Treball» i l'unitat sense exclusives

«Treball» del mes d'Abril intenta contestar la nota del Moviment Socialista de Catalunya, que desmentia que el nostre partit hagués signat cap document amb el PSUC i alguns altres grups com «La Força Socialista», el Front Obrer Català, i «l'Aliança Popular de l'Esquerra Socialista» etc... etc...

«Traball» diu que aquest document ha estat signat per un anomenat «Consell de l'Interior», el qual defensa l'unitat amb els comunistes amb arguments poc convincents per nosaltres. El M.S.C. ha dit ja moltes vegades la seva opinió sobre la qüestió: no som anti-comunistes però ens agradaria que els comunistes no fossin anti-socialistes, sobretot allà on governen. Ara bé, per establir aliances i pactes en favor de la democràcia ha de quedar ben clar si s'accepten diversos principis fonamentals de la vida democràtica: llibertat sindical, llibertat de partits polítics, llibertat de premsa i de reunió, etc... etc... Els comunistes, que en alguns països europeus semblen evolucionar molt lentament vers afirmacions interessants d'abandó de l'anomenada «dictadura del proletariat» (en realitat dictadura del propi partit) no han dit encara a Espanya si es decideixen a aquest abandonó. Val a dir que, quan ho diguin hauran de provar-ho i que, per exemple, hauran de rectificar moltes de les difamacions que encara avui — el 1967 — es dediquen a llençar contra les altres forces democràtiques, sindicals i polítiques.

La Declaració del C.E. del M.S.C. fou feta a Barcelona i fou aprovada conjuntament pel Consell General del M.S.C. de l'Interior i de l'Exili. Els comunistes saben prou bé a que atènyer-se i simplement, com sempre han fet, intenten pescar incautes o crear confusió per aprofitar-se'n. En un cas com en l'altre fan tot el contrari del que diuen que volen: és exactament el camí invers per arribar a la famosa «unitat sense exclusives». Els socialistes demòcrates no som incautes ni volem confusions. Està prou clar?

Cop d'estat militar a Grècia

La situació a Grècia, després del cop d'estat militar, executat amb la complicitat del rei sino amb la real instigació, ha evolucionat poc. Les declaracions dels generals que s'han fet càrrec del poder serien pintoresques sino fos que s'acompanyen d'altres paraules que no ens arriben: les malediccions dels deportats i empresonats; les queixes de les famílies; el dol de tot un poble que la tècnica del cop d'estat ha aclaparat però que tard o d'hora reaccionarà.

¿Què hi ha guanyat el país, amb el cop d'estat? Les relacions amb els països democràtics europeus, compromeses. Els contactes amb Iugoslàvia i amb algunes nacions de l'Est, congelats. Adhuc l'aliança amb els Estats Unis sofreix un refredament almenys aparent, puix els americans, a Europa, no poden permetre's el recolzament obert a règims que sovint sostenen a Amèrica del Sur. En el pla intern és evident l'impreparació dels militars en el terreny econòmic i social: els generals grecs, com els altres generals, tenen tendència a confondre l'ordre social i econòmic amb l'ordre que ha de regnar

a les casernes. Són coses molt distints i finalment són el progrés i el benestar col·lectiu els que hi perden.

El poble que inventà la democràcia no es resignarà fàcilment a la seva desaparició: tota la pressió europea pesarà pel seu restabliment. Els propis generals, conscients finalment del problema diuen que volen «retornar» al règim represen-

tatiu i parlamentari. Aleshores ¿per què suprimir-lo?

Naturalment, parlen del «perill comunista» i no tardaran gaire de parlar de «democràcia orgànica» suprimint els partits polítics. Com a Espanya. Es curiós que els únics països on hi ha «perill comunista» siguin els països de tradicionals tendències dictatorials. No hi ha cap «perill» ni a Bèlgica, ni a Holanda, ni a Anglaterra, ni a Suècia o als altres països nordics: els comunistes van a les eleccions i les perden regularment, amb unes xifres ridículament baixes. Tampoc no guanyen a Itàlia ni a França. I no guanyarien a Alemanya si, com preconitzem els democràtics socialistes, se'ls deixessin organitzar i poguessin presentar candidats...

¿Què podem deduir-ne? Que els «perill comunista» l'engendra la dictadura militar. L'opressió de la reacció. L'inventen primer i després, com a l'aprenent de bruixot, els persegueix i no saben com batre'l. Només hi ha un remei: La democràcia política i social. És el que retrobaran els grecs. Com els catalans i tots els espanyols.

Catalanisme vol dir llibertat i progrés social

per Joan Vallverdu

Per pròpia experiència hem constatat que no és difícil de fer entendre el catalanisme a la gent de parla castellana. Però hem d'explicar-los el que volem els catalans amb claretat i amb comparacions sòlides. És evident que molta gent immigrada que ve a viure al nostre país, venen fugint de la misèria: molts manquen d'instrucció i de vegades són analfabets. El nostre deure és adreçar-se a ells amb esperit de germanor i començar a dir-los que la democràcia, per nosaltres reposa damunt la llibertat d'expressió de les idees socials, filosòfiques, religioses o polítiques; que ha d'haver-hi llibertat per a discutir sense violència aquestes idees; que s'han de poder editar les publicacions que les defensin i que s'ha de permetre associar la gent que té idees semblants per a defensar-les millor, bo i respectant els parers dels adversaris. El govern, en democràcia, és escollit lliurement pels ciutadans i els seus actes són fiscalitzats constantment pels organismes representatius. Hi ha eleccions regulars per a escollir nous governants, si els que surten ho han fet malament, o reelegir els que ho han fet prou bé.

Tot això sembla molt fàcil, però, no ho és enlloc. A Espanya, a més, per camuflar el nom de «dictadura» s'ha inventat el compostat «democràcia orgànica». Hi ha doncs un sac de nusos a desembolicar per començar. Val la pena de fer-ho.

Quan expliquem més tard, el que volem dir amb el nostre catalanisme podem

prendre molts exemples. A dintre dels mateixos estats hi ha sovint països molt distints: als Estats Units els països del Nord són més avançats i liberals que els del sud; a Itàlia, el nord és industrial i ric mentre que el sud és pobre i desert. També hi ha diferències entre els Estats. Al nord d'Europa tenim Suècia mirall de les nacions on els obrers no tenen els problemes d'angoixa que tenim nosaltres davant la malaltia o la vellesa. A Espanya és distint el nivell de vida del País Basc i de Catalunya amb el d'Andalusia i Extremadura. Sovint són distints els costums i àdhuc la llengua. Ara bé, a Catalunya la riquesa no ens ha estat donada per ningú ni és un fet «natural» sino que, com a tot arreu, és filla del treball i l'esforç dels homes. Com en altres països que hem anomenat. I el progrés social que aquesta riquesa possibilita fou conquerit amb grans lluites: amb vagues, amb sacrificis, amb moviments reivindicatius sorgits de l'entranya del poble. Esser català — diem-los — no és més important que ésser murcià o extremeny: el que és realment important és el deure dels treballadors de fer tot el possible per fer progressar el progrés social i la democràcia. I on progressaren aquestes conquestes fou sobretot a casa nostra! El deure de cada explotat, obrer o pagès de la península, és d'ésser també «catalanista» car el catalanisme per nosaltres vol dir això: l'avenç social, la cultura del poble, el benestar material...

Diem-los finalment el que és una gran veritat del nostre poble, de tots els pobles. Milers i milers de treballadors vinguts d'altres terres peninsulars s'han incorporat a la vida de Catalunya al llarg dels darrers cent anys. Més. Compregueren l'interès moral i material de sentir-se fervents catalanistes, car no s'és catalanista per orgull de raça ni per gust de recordar victòries militars, sino per lluitar pel progrés i per l'evolució social. I no únicament per Catalunya sino per als homes de tota la península. El catalanisme per nosaltres els treballadors, ha estat, és i serà el vent de l'esperança, com deia Bru-fau; com el vent del nord que vol travessar Catalunya i tot Espanya.

Fem aquesta feina, parlem clarament als germans de parla castellana, diem-los qui som i què volem els treballadors de Catalunya i un dia no llunyà trobarem que hi ha més catalanistes que catalans.

L'esperit totalitari cerca sempre la destrucció de l'adversari

Vé p. 1

HISTORIA O PROPAGANDA POLITICA ?

Aiguadé i Irujo del govern de la República amb el pretexte que aquest no respectava els drets de Catalunya (en realitat allò que pretenien era liquidar-lo per tal de preparar una pau per separat) el nostre partit accedí a la petició del senyor Negrin »...

Tot això és normal. Forma part d'aquesta mena de disposició de l'esperit totalitari que el porta a cercar la destrucció, l'anorreament de l'adversari. Destrucció física quan és possible, però sobretot destrucció moral. Les posicions de l'adversari no poden ésser considerades en elles mateixes, criticades, combatudes amb arguments ideològics o polítics. L'adversari és un traïdor, és el traïdor. I és amb l'argument de la traïció que se l'acusa i que, quan es pot, se'l fa desaparèixer. Si es mira bé Mao Tse Toung afirmant ara que els « revisionistes » estant al servei de l'imperialisme americà continua simplement la tradició staliniana. Aquesta tradició que els comunistes espanyols, pel que es veu, conserven també amorosament.

Perquè aquests llibres, aquestes publicacions ? Una maniobra política i sindical totalitara.

Demanem-nos la causa d'aquest fet. Perquè els comunistes dediquen ara el seu principal esforç editorial a atacar precisament les forces polítiques i sindicals que foren aliades seves quan la guerra mentre prediquen la « reconciliació i la germanor universal »? Al costat de l'article del senyor Moix hi ha precisament un article de crítica d'alguns llibres d'història que es publiquen actualment a Espanya i que, naturalment, també sovint deformen la veritat. Es diu: « Una maniobra política en el camp de l'història ». Exacte. Es tracta, amb les publicacions que comentem, editades amb l'ajuda generosa dels treballadors russos, de fer una gigantesca maniobra política: la maniobra del P.C.E. contra totes les altres forces polítiques i sindicals democràtiques, sense que se'n salvi ni una. Per què? Per destruir en l'esperit de la gent jove, dels que no viuen la guerra, dels homes i dones que avui tenen trenta anys, les posicions de les forces populars i democràtiques, les quals sense gaires mitjans per publicar llibres « d'història » s'esforcen en retenir i en recrear en el poble el gust i el sentit de la vida democràtica. Demanem-nos encara: i per què aquesta destrucció? Potser les recents declaracions de Santiago Carrillo ens ho expliquen: a Espanya, ve a dir, només lluiten els comunistes i els catòlics « que són els nostres millors aliats ». Heus ací l'explicació de la maniobra « historico-política ». Si les esquerres democràtiques, si els sindicats democràtics són inexistents si, practicament, ja desapareixeren el 1936-1939 puix que trahiren la causa del poble, el camp queda lliure pel P.C. i pot començar així l'obra

de seducció dels catòlics anomenats progressistes i àdhuc dels « falangistes arrepençits ».

Una vegada més l'estratègia política del P.C.E. es serveix de la mentida i denuncia així el seu esperit stalinista. Com tota gran mentida, però, poseix una base real on es recolza. El P.C. espanyol no té en efecte ni pot tenir per ara aliats en el camp de les esquerres. Per una raó senzilla: perquè el coneixen massa bé i saben que només vol servidors. Es cert també que alguns nuclis catòlics fan ara l'experiència d'aquestes generacions, que la desesperació moral nascuda de la mala consciència del dogmatisme catòlic en crisi, pot llençar en braços d'un altre dogmatisme, sempre més acollidor que la llibertat de pensament i de crítica. Desitgem que facin aviat la trista experiència, sense massa trasbals, amb menys dolor i sense concixer els atacs criminals que les forces democràtiques hispàniques sindicals i polítiques, conegueren durant el període 36-39 i que no recomençaran mai més.

Vé p. 1

Sense democràcia...

sindicalisme obrer ha de tenir la gestió de les mutues i de les institucions econòmiques, socials i culturals del món del treball; finalment la voluntat de canvi i de progrés social resta viva i l'esforç per una gran transformació d'estructures reposa, avui com anir, en la lluita per la socialització de la riquesa capaç de promoure la veritable igualtat davant la llei.

Aquestes reivindicacions es manifesten ja i s'expressaran cada dia més fins aconseguir triomfar. Es en elles que reposa en gran part la voluntat democràtica del país perquè són les que crearan realment estructures democràtiques en la societat; les que s'han de relaxar en les institucions polítiques. El deure dels socialistes és de recolzar-les plenament en el terreny sindical i fer el possible per plasmar-les en el camp polític.

Per això necessitem fonamentalment la democràcia. El nostre deure és crear, doncs, ara ja, per difícil que sigui i aprofitant totes les possibilitats, el màxim de consciència política, de voluntat ciutadana de participació en el govern de la col·lectivitat. És el que a Catalunya s'esforça en realitzar el Secretariat de les forces d'esquerra, democràtiques i socials, bo i conservant els llaços de col·laboració amb els demòcrates cristians. Sense democràcia política no hi ha evolució ni progrés social: és el que sabem els sindicalistes i els socialistes. Finalment, tampoc no hi ha estabilitat ni ordre. És el que van comprendre les forces dretanes que feren confiança a les promeses de liberalització. Han de treure les conseqüències ara dels fets i afirmar al costat de les forces d'esquerra que és hora ja de començar l'autèntica democratització del país.

Endavant

ADMINISTRACIO :

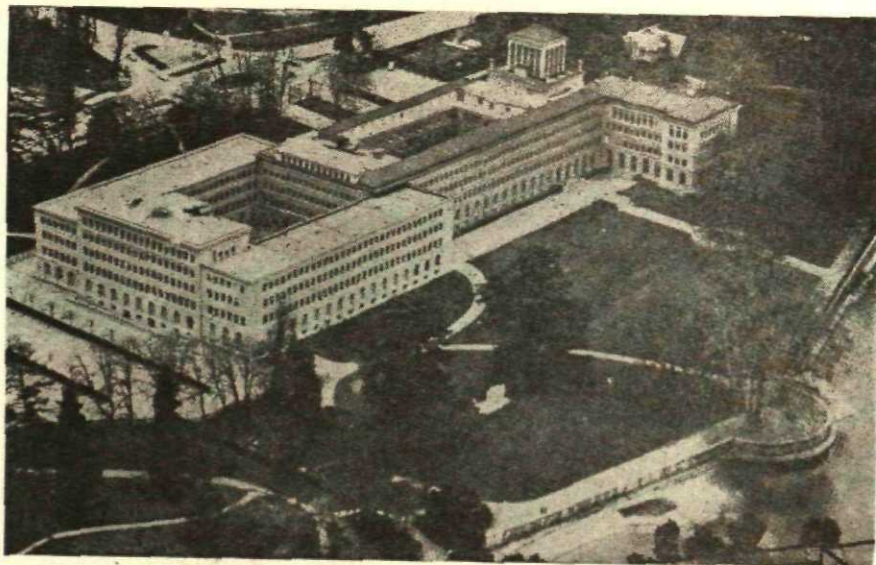
M. MIQUEL

26, rue des Potiers - TOULOUSE (H.G.)

C. Ch. Postaux : 1792-75 - Toulouse

Le gérant : A. IBORRA

Imp. LABAU - 17, R. St-Mathieu - Perpignan

L'O. I. T. : UNA COMISSIO D'ENQUESTA A ESPANYA ?

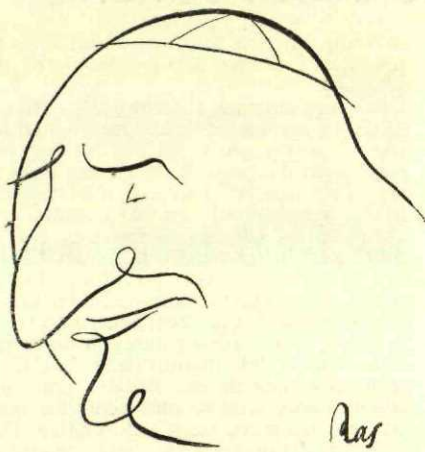
La crisi de l'esglèsia espanyola i la pastoral del bisbe de Barcelona

El nou bisbe de Barcelona, el senyor Marcelo González Martín, ha expressat en una llarga pastoral la seva opinió sobre alguns problemes bàsics de la societat, que ha qualificat molt justament d'injusta. Al mateix temps ha prohibit als capellans, la participació en manifestacions socials i polítiques com les que tingueren lloc el primer de Maig a una barriada de Barcelona per denunciar, entre altres coses, aquesta injustícia.

L'opinió del senyor González Martín sobre l'injustícia de la societat espanyola actual, sobre la misèria que regna a les barriades, ens sembla justíssima. Oblida només de dir que l'Església Catòlica, que a Espanya ha dominat pràcticament l'Estat des de fa molts segles, és segurament la més gran responsable d'aquesta realitat. Oblida també de dir que aquesta responsabilitat és encara sacerjada per l'actitud plenament bel·ligerant de l'Església en favor dels privilegiats durant anys molt recents. I oblida, finalment, que avui, encara, molts prelats participen, com a tals, a funcions bàsiques de caràcter polític: «Procuradores en Cortes» «Consejo del Reino», etc... etc...

Al nostre entendre és això el que explica l'actitud dels joves sacerdots els quals, remoguts per la crisi profunda de l'esglèsia, poden ésser maniobrats per determinades forces polítiques que preocupen a Don Marcelo, i que no són precisament liberals o democràtiques. El gran drama del catolicisme modern, en països com Espanya, on no aconseguí triomfar l'esperit de tolerància religiosa i de llibertat de

consciència, creant unes institucions socials i polítiques laiques i respectuoses de les creences religioses, és que avui les seves divisions risquen de crear problemes gravíssims a tot el país.

LA RECERCA D'UN CAMI

El socialistes demòcrates, com totes les forces laiques, afirmen que ni els bisbes ni els capellans, en tant que capellans i bisbes, no tenen més drets ni més deures que els altres ciutadans a intervenir en la vida política i social. I que l'Església catòlica com a tal — i com totes les esglésies — ha de quedar netament distint de

la societat civil i de les seves institucions. Els capellans i els bisbes com a ciutadans responsables, com a homes que compleixen llurs deures d'home, siguin quines siguin les creences religioses que puguin tenir, ens mereixen tots els respectes. A condició de no emparar-se en la funció eclesiàstica, per nobles que siguin les intencions, per fer valdre determinades posicions, ja siguin d'esquerra (com tem el bisbe) o de dreta, com denunciïn justament els joves capellans.

Hi ha al nostre país i a tota la península, una profunda tradició popular laica, de llibertat de consciència, que s'ha expressat difícilment al llarg dels segles i que s'ha intentat ofegar sempre, però, que ha ressorgit finalment: és Lluís Vives al segle XVI; són els deixebles de Vives i d'Erasme al segle XVII; les dels enciclopedistes liberals del segle XVIII; les dels lliures pensadors, demòcrates, federals i socialistes, al segle XIX i XX. Potser seria hora que els nous teòrics «conciliars» a l'hora de cercar solucions als problemes de la crisi de l'esglèsia espanyola, les cerquessin en aquesta perspectiva: les institucions polítiques i socials hispàniques lliures i separades de les institucions religioses.

Creu el Dr. González Martín que és per aquest camí que s'ha d'anar? Creuen el mateix els nous teòlegs conciliars i els joves capellans que cerquen apagar la sed de justícia? Heus ací ja un punt de coincidència entre ells. I també de coincidència amb el poble que no és cosa gens menyspreable.

El projecte de Llei Sindical

S'han publicat divers extractes de respostes d'algunes seccions socials al questionari de la CNS. Els resultats són clars, però les explicacions risquen d'ésser confuses. Els treballadors demanen: unitat sindical, sindicats obrers independents dels patrons i inclòint, naturalment, els tècnics que també són assalariats; dirigents elegits pels treballadors i que gaudeixin de garanties en l'exercici de llurs càrrecs; independència en relació a l'Estat, als partits polítics (àdhuc quan aquest partit és únic i es diu «movimiento») i a les confessions religioses; gestió sindical del mutualisme; desenvolupament de l'acció cooperativa.

Això és el que volen els treballadors. Però quan es llegeixen els comentaris dels responsables de la C.N.S., això que és tan clar esdevé obscur. Diuen que els sindicats obrers i els patronals estarien «reunidos». ¿Com? ¿De quina manera? ¿No és el que ja hi ha ara? Igualment diuen que els sindicats formaran part del «movimiento», que hi hauria càrrecs «nombrados», etc., etc ¿No és la situació actual? ¿Per què doncs una nova llei?

¿Passarà el mateix que amb la llei «religiosa», o amb la de les «associacions

familiars» que pràcticament deixa als que ja manen el dret de continuar fins que vulguin plegar?

Llegint les reunions de les «Cortes» es té sovint l'impressió d'un llenguatge

misteriós i destinat a «no dir» les coses pel seu nom: tot el contrari del que s'ha de fer al Parlament, on s'ha de parlar clar a fi que el poble conegui la veritat.

Naturalment el poble es desinteressa d'aquests torneigs oratoris on el mot «llibertat religiosa», no vol dir llibertat per creure o no creure en Déu llibertat per anar o no anar a missa — sino que significa una nova legislació per alguns drets (pocs) dels ciutadans de segona categoria: els que no som creients.

El mot «democràcia» tampoc significa el dret que poseix tot home, major d'edat, d'escollir els que el representin i governin — sino una legislació perquè precisament no pugui escollir!

Però amb la llei sindical es toquen qüestions molt candents: ¿Si o no els sindicats dels assalariats són independents de la patronal i de l'Etat? ¿Si o no els treballadors podran elegir els seus dirigents i tenir els seus propis instruments de negociació i de defensa col·lectiva? ¿Si o no s'estableix el dret de vaga?

Tot això exigeix respostes clares: els treballadors les reclamen.